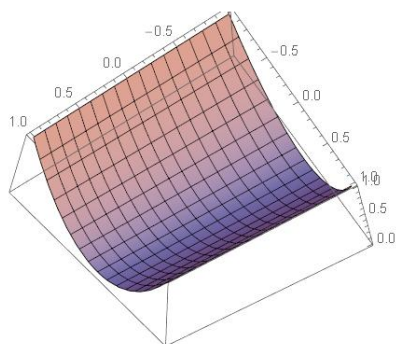
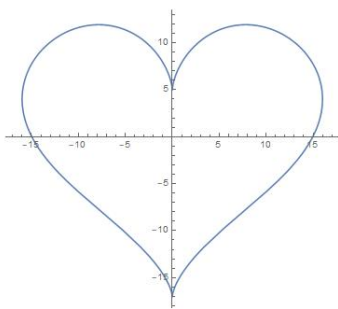

Týden vědy na FJFI ČVUT Praha 2022

Sborník příspěvků

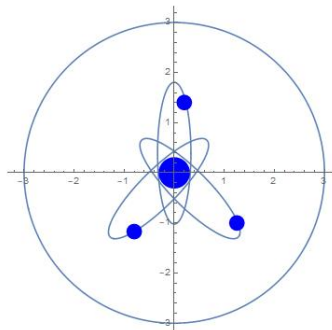
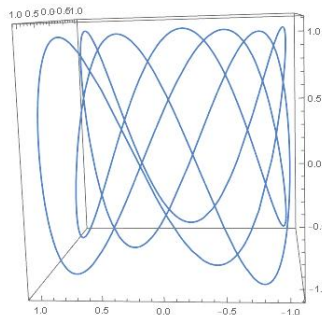
$$(16\cos(t)^3; 13\cos(t) - 5\cos(2t) - 2\cos(3t) - \cos(4t))$$

pro $-\pi < t < \pi$

$$z = x^2, y = 1$$

$$\begin{aligned} x &= \cos(3t + 0, 7) \\ y &= \cos(2t + 0, 2) \\ z &= \cos(7t + 0, 1) \end{aligned}$$

$$k: (3\cos(t); 3\sin(t))$$

$$a: \left(\frac{\cos(t)}{3}, \frac{\sin(t)\sqrt{512+\sqrt{8}\pi}}{16}\right)$$

$$b: \left(\sin\left(t + \frac{\pi}{6}\right) - \frac{\pi}{10}, \sin\left(t - \frac{\pi}{10}\right)\right)$$

$$c: \left(\sin\left(t + \frac{5\pi}{6}\right) - \frac{\pi}{10}, \sin\left(t - \frac{\pi}{10}\right)\right)$$

$$d: x^2 + y^2 < \frac{\pi^2}{100}$$

$$e: \left(x + \frac{8}{10}\right)^2 + (y + 1,172)^2 < \frac{\pi^2}{400}$$

$$g: (x - 1,25)^2 + (y + 1)^2 < \frac{\pi^2}{400}$$

$$h: (x - 0,2)^2 + \left(\frac{0,6\sqrt{512+\pi^*\sqrt{8}}}{16}\right)^2 < \frac{\pi^2}{400}$$

”Basic sciences provide the essential means to meet crucial challenges such as universal access to food, energy, health coverage and communication technologies..”

Michel Spiro, President of IUPAP (International Year of Basic Sciences for Sustainable Development)

Počítačová grafika - vědecká vizualizace

*E. Štechová, **P. Hájek, ***K. Patáková, ****I. Hronková

Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT

*emastechova@gmail.com; Gymnázium Děčín

**malykralevic@gmail.com; SPŠ Třebíč

***klara.patakova1@gmail.com; Gymnázium Altis s.r.o.

****ivana.hronkova@gmail.com; Gymnázium Joachima Barranda Beroun

Abstrakt

Práce představuje metody vizualizace trojrozměrných dat získaných z počítačových simulací, k tomu je využit program Paraview. Konkrétně jsou na ukázkových datových sadách demonstrována použití kontury, řezu a mapování skalárních dat na logaritmickou barevnou škálu.

1 Úvod

Pro správné pochopení dat získaných z vědeckých experimentů a počítačových simulací je potřeba je vhodným způsobem zobrazit. Soubory s daty jsou velmi obsáhlé, proto využíváme speciální software. Vyzkoušeli jsme si práci s programem Paraview [1] a několik metod vizualizace dat reprezentujících růst krystalu a turbulentního proudění.

2 Metody vizualizace

Při simulaci časově proměnných dějů se data ukládají pro jednotlivé časové hladiny do samostatných souborů, které pak je program schopen spojit ve vizualizaci a zobrazit data v různých časech. Pro zobrazení některých dat můžeme využít různých metod, díky kterým můžeme zobrazit skalární (např. teplota) a vektorové (např. rychlost) veličiny. Například řez nám umožňuje zobrazit data v 2D rovině. Dále lze využít možnosti kontury, která je množinou všech bodů v nichž má dané skalární pole stejnou hodnotu. Rychlostní pole lze zobrazit pomocí šipek nebo proudnic. Volumetrické zobrazení umožňuje pomocí průhlednosti zobrazit trojrozměrná data.

3 Superpočítač

V průběhu našeho výzkumu jsme využívali výkonného superpočítače Helios který provozován na FJFI. Jak už bylo zmíněno, data jsou velmi obsáhlá, a proto je zapotřebí velké úložiště a paměť. Právě k tomu jsme využívali tento superpočítač, který byl sestaven přímo zde na této fakultě. S výhodou jsme použili režim zpracování klient/server, který umožňuje náročné operace s rozsáhlými daty realizovat přímo na superpočítači. Na uživatelské pracovní stanici se poté zobrazují pouze výsledky.

4 Konkrétní vizualizace

Každý z nás si vyzkoušel různé vizualizace.

4.1 Krystal

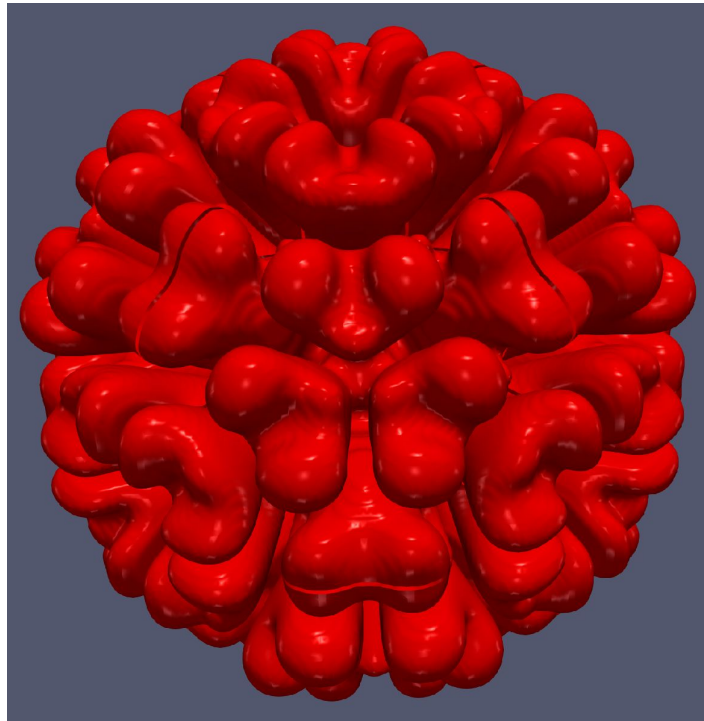
Jako první jsme vizualizovali růst krystalu [2]. Tvar krystalu byl určen hodnotami fázového pole

$$p : (0; T) \times \Omega \rightarrow R, \quad (1)$$

které má hodnoty blízké nule v kapalině a blízko jedné v pevné látce. Povrch krystalu a jeho růst v čase jsme vizualizovali pomocí vrstevnice

$$\Gamma(t) = \left\{ \vec{x} \in \Omega \mid p(t, \vec{x}) = \frac{1}{2} \right\},$$

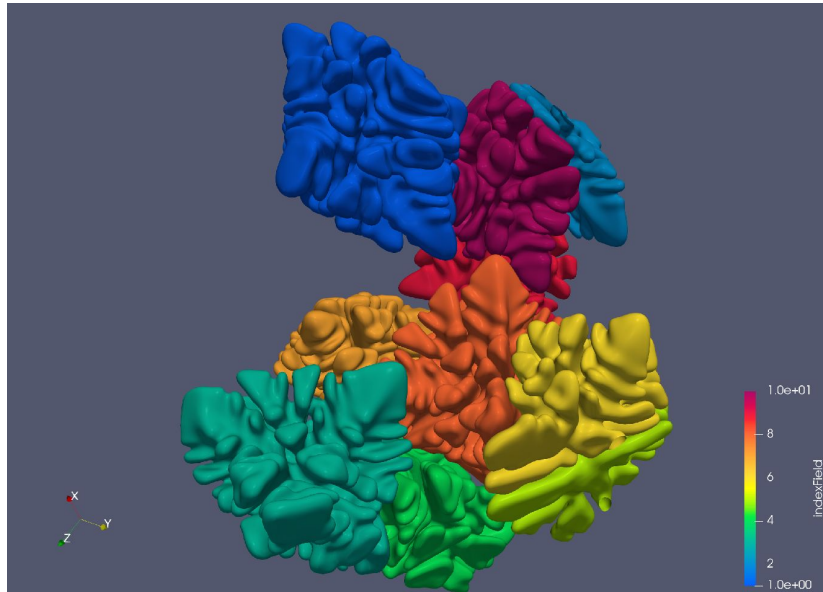
jak je vidět na obrázku 1.

Obrázek 1: Růst krystalu

4.2 Orientace krystalů

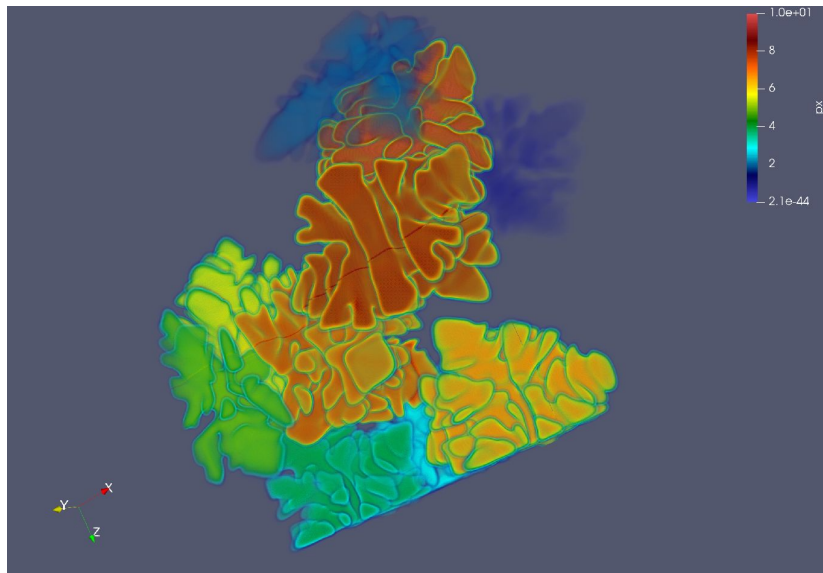
Další datová sada obsahovala výsledky simulace růstu více krystalů s různými orientacemi. Části oblasti, kde se růst krystalu řídí danou orientací, jsou označeny pomocí skalárního pole s celočíselnými hodnotami. Pomocí tohoto pole jsme barevně odlišili krystaly různé orientace, jak je vidět na obrázku 2.

Obrázek 2: Krystaly s různou orientací

4.3 Krystaly ve volumetrickém zobrazení

Díky volumetrickému zobrazení jsme mohli vidět několik průhledných vrstev krystalu. Krystal roste od středu a po celou dobu má stejný směr růstu. Znázornění lze vidět na obrázku 3

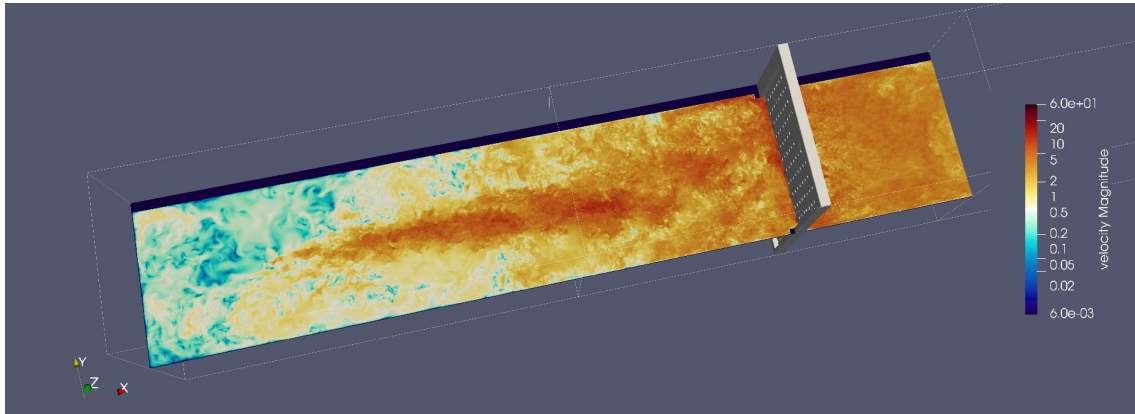

Obrázek 3: Volumetrické zobrazení

4.4 Distributor

Pomocí řezu jsme zobrazili proudění vzduchu skrz distributor [3], což je kovová perforovaná destička na dně spalovací komory fluidního kotle, který rovnoměrně rozdělil proudění

vzduchu a pomocí barevné škály jsme rozdělili rychlost vzduchu. Zobrazení můžeme vidět na obrázku 4.

Obrázek 4: Simulace turbulentního proudění skrz distributor

5 Závěr

Vyzkoušeli jsme si vizualizovat data, viděli jsme a pracovali jsme s místním superpočítačem a jen velmi povrchově jsme si vyzkoušeli práci na katedře matematiky FJFI.

Poděkování

Děkujeme vedoucímu našeho miniprojektu Pavlovi Strachotovi a celé FJFI konkrétně Vojtěchu Svobodovi, Karlu Kovářovi a Veronice Hendrichové za to, že jsme s nimi měli tu čest podniknout tuhle cestu plnou zážitků s názvem Týden vědy na Jaderce.

Reference

- [1] Ahrens, James, Geveci, Berk, Law, Charles, *ParaView: An End-User Tool for Large Data Visualization*, *Visualization Handbook*, Elsevier, 2005, ISBN-13: 978-0123875822.
- [2] P. Strachota, A. Wodecki *Focusing the latent heat release in 3D phase field simulations of dendritic crystal growth*, *Modelling Simul. Mater. Sci. Eng.* 29 (2021), 065009.
- [3] M. Beneš et al. *Experimental and Numerical Investigation of Air Flow through the Distributor Plate in a Laboratory-Scale Model of a Bubbling Fluidized Bed Boiler*, to appear in *Japan J. Industrial Appl. Math.* (2022).